

Korkea-annoksinen metotreksaatti-solunsalpaajahoido

Miten metotreksaattihoito annetaan?

Metotreksaatti on solunsalpaaja, jota saat syövän hoitoon. Saat metotreksaattihoiton tiputuksena laskimoon Syöpäklinikan vuodeosastolla. Tulet osastolle jo hoitoa edeltävänä päivänä. Silloin otetaan verikokeita ja lääkäri tarkistaa voitisi. Varsinaista solunsalpaajaa edeltävä esinesteytys alkaa tulopäivän iltana. Tarkemman omaa hoitoasi koskevan aikataulun saat sinua hoitavalta lääkäriltä tai sairaanhoitajalta.

Varsinaisen solunsalpaajan tiputus kestää 3-4 tuntia. Hoitoon liittyy kuitenkin paljon oheislääkkeitä ja suonensisäistä jälkinesteytystä. Käytännössä yhtäjaksoinen tiputus kestää yleensä vähintään 3-5 vuorokautta. Esi- ja jälkinesteytyksen aikana voit kyllä pitää lyhyitä taukoja tiputuksesta esimerkiksi käydäksesi suihkussa.

Mitä hoidon aikana tapahtuu?

Metotreksaatti poistuu elimistöstä pääasiassa munuaisten kautta virtsan mukana. Tämän vuoksi on tärkeää, että nautit riittävästi nesteitä hoidon aikana. Virtsan eritystä seurataan mittaamalla virtsamääriä. Painoa seurataan aamuin illoin. Nopea painon nousu ja niukat virtsamäärät kertovat nesteen kertymisestä elimistöön. Siihen saat tarvittaessa nesteenpoistolääkettä.

Virtsan happamuustasoa eli pH-arvoa seurataan kaikkina hoitopäivinä. Vältä happamia tai C-vitamiinia sisältäviä juomia hoidon aikana (virvoitusjuomat, useimmat mehut). Saat hoidon aikana natriumbikarbonaattia tabletteina. Se auttaa vähentämään elimistön ja virtsan happamuutta. Täten se suojelee munuaisia ja nopeuttaa metotreksaatin poistumista elimistöstä.

Hoitoon liittyvänä oheislääkkeenä saat myös kalsiumfolinaattia. Sen tarkoituksena on suojata terveitä soluja metotreksaatin haitallisilta vaikutuksilta ja vähentää mm. limakalvojen ärsytystä.

Saat kalsiumfolinaattia 4 kertaa vuorokaudessa tabletteina tai tarvittaessa suonensisäisesti. Ensimmäisen annoksen saat 24 tunnin kuluttua metotreksaatin alkamisesta.

Eräät lääkkeet saattavat lisätä haittavaikutusten riskiä, jos niitä käytetään samanaikaisesti metotreksaatin kanssa. Siksi lääkäri saattaa tauottaa käyttämiäsi lääkkeitä tai vaihtaa niitä toiseen metotreksaattihoitoon ajaksi. Tällaisia ovat mm. eräät kipu- ja vatsansuojalääkkeet.

Hoidon aikana sinulta otetaan päivittäin verikokeita. Ne kertovat metotreksaatin pitoisuudesta elimistössä ja munuaisten toiminnasta. Kotiin pääset, kun metotreksaatin pitoisuus elimistössä

on laskenut riittävän alas, ja oheislääkitys voidaan lopettaa. Jos hoito-ohjelmaasi kuuluu muitakin solunsalpaajalääkkeitä, saatat joutua olemaan osastolla pidempään näiden takia.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihde 02 313 0000

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.